

Figuur verwijderd wegens auteursrechten

NIET OVER, MAAR MÉT: DE STEM VAN DE GEMEENSCHAP IN HET MUSEUM VAN MORGEN

- PARTICIPATIE ALS DEKOLONIALE PRAKTIJK -

AURÉLIE MAES

INDIVIDUEEL ARTIKEL BACHELORPROJECT

Academiejaar: 2025-2026

Studentennummer: 202289550

Leerkracht: Griet Verschelden

INHOUDSOPGAVE

1. CULTUUR IN EEN VERANDERENDE SAMENLEVING	2	De betekenis van luisteren: hoe worden stemmen gehoord en vertaald in beslissingen?	8
Probleemschets en onderzoeksvraag	2	Inclusie, uitsluiting en de uitdagingen van representatie	9
Superdiversiteit, dekolonisatie en maatschappelijke transitie	2	4. LEREN VAN PARTICIPATIE: SOCIAAL WERKERS IN CULTUUR ALS BRUG	9
De rol van sociaal werk in het (her)denken van machtsrelaties en representatie	2	Hoe kan sociaal werk participatie versterken in erfgoedprojecten?	9
Gemeenschapsvorming en dialoog als sociaal werkpraktijken	3	Tussen individu en gemeenschap: sociaal werk als verbindende praktijk	9
De verbinding tussen sociaal werk en culturele/museale contexten	3	Lessen rond dialoog, gedeeld eigenaarschap en collectieve betekenisgeving	10
2. CASUS: HET PARTICIPATIEF WAARDERINGSTRAJECT IN DE WERELD VAN KINA	3	Participatie als dekoloniale praktijk: wat vraagt dit van sociaal werkers?	10
Korte situering van het project en de collectie	3	5. BESLUIT	10
Dit traject wordt gebruikt als casus voor deze bachelorproef, aangezien het een concreet voorbeeld biedt van hoe participatie vorm krijgt binnen museale praktijken en hoe machtsverhoudingen, inclusie en representatie in de omgang met etnografische collecties kunnen worden geanalyseerd (Simon, 2010; Putnam, 2000)	4	6. SJABLOON AI	12
Doelstellingen van het participatief waarderingstraject	4	7. BIBLIOGRAFIE & BIJLAGEN	16
Werkwijze: fasering en participatieve methodieken	4	8. LIJST MET AFBEELDINGEN	17
Rol van diverse actoren	4		
Rol van communicatie, taal en zichtbaarheid	4		
Verwachte resultaten	5		
Lessons learned: het Afrikamuseum	5		
Hoe kan participatie fout gaan?	6		
3. “WIE ZIT ER AAN TAFEL?” – PARTICIPATIE, MACHT EN REPRESENTATIE	7		
Analyse van wie betrokken wordt en wie (nog) niet	7		
Macht en positie in participatieprocessen	8		

1. CULTUUR IN EEN VERANDERENDE SAMENLEVING

Probleemschets en onderzoeksvraag

Tijdens mijn stage in het museum "De Wereld van Kina" te Gent werd ik geprikkeld door actuele thema's rond culturele collecties. Eén daarvan trok in het bijzonder mijn aandacht: hoe komt een etnografische collectie met roots in Congo tot stand? Daarbij stelde ik mezelf vragen als: hoe verantwoord je zulke gelaagde thema's en past dit in een kindermuseum? Mijn artikel draait rond de maatschappelijke ontwikkeling "**participatie**". Ik wil onderzoeken hoe deze ontwikkeling zichtbaar wordt in het tot stand brengen van een etnografische collectie. Om dit te doen, richt ik me op drie lagen:

1. De maatschappelijke ontwikkeling participatie en de manier waarop deze vorm krijgt binnen museale contexten.
2. Een dekolonisatie- en waarderingstraject van een etnografische collectie.
3. De vraag "Wie zit er aan tafel? En wie niet?"

Vertrekkende van deze lagen ben ik tot mijn onderzoeksvraag gekomen: "*Hoe krijgt participatie vorm binnen het waarderingstraject rond de Congocollectie van De Wereld van Kina. Wat leert dit proces ons over inclusie, macht en representatie in sociaal werkpraktijken?*"

Superdiversiteit, dekolonisatie en maatschappelijke transitie

Gent is een 'superdiverse stad'. Volgens Vertovec zijn hiervoor een aantal kenmerken nodig, waaraan ze moet voldoen. Ze moet gekenmerkt worden door verschillende migratieachtergronden, talen, religies en sociale posities (Vertovec, 2007). Voor musea betekent dit dat publiekswerking breed en inclusief moet zijn, zodat al die diverse stemmen gehoord worden.

Dekolonisatie vraagt musea om kritisch naar collecties te kijken en machtsrelaties expliciet te maken. Bij de Congocollectie van De Wereld van Kina betekent dit dat zowel de historische

context als de betrokken gemeenschappen actief worden meegenomen in het proces.

Daarnaast ondergaat de samenleving een maatschappelijke transitie richting participatieve en inclusieve praktijken. Hierbij stel ik me de vraag of participatie ingezet kan worden om macht te herverdelen, gemeenschappen te betrekken en gedeeld eigenaarschap te stimuleren.

In het *participatief waarderingstraject van Kina* komen deze drie elementen samen: superdiverse actoren (diaspora, burgers, kinderen, professionals) worden betrokken via focusgroepen en stuurgroepen, terwijl een dekoloniale invalshoek en actieve participatie de basis vormen voor het interpreteren en toekomstgericht vormgeven van de collectie.

De rol van sociaal werk in het (her)denken van machtsrelaties en representatie

Eigen vertaling door Aurélie Maes naar het Nederlands:

"Sociaal werk is een praktijkgericht beroep en academische discipline die zich richt op het bevorderen van sociale verandering, cohesie en empowerment van mensen. Centraal staan principes als sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, collectieve verantwoordelijkheid en respect voor diversiteit"
(IFSW & IASSW, 2014).

In participatieve processen betekent dit dat sociaal werkers niet enkel burgers betrekken, maar ook kritisch kijken naar wie wordt gehoord en wie wordt uitgesloten. Ze helpen machtsverhoudingen zichtbaar te maken en zorgen dat kwetsbare of historisch gemarginaliseerde groepen invloed kunnen uitoefenen.

In museale context vertaalt deze rol zich naar het vormgeven van inclusieve en gedeelde

besluitvorming. Sociaal werkers ondersteunen dialoog, gemeenschapsvorming en participatie, zodat interpretatie van collecties niet door één partij wordt bepaald. Hierdoor wordt participatie meer dan symbolisch: het wordt een middel tot echte invloed, co-creatie en gedeeld eigenaarschap.

Bij het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina betekent dit concreet dat men focusgroepen en stuurgroepen begeleidt, diverse perspectieven zichtbaar maakt en bijdraagt aan de vertaalslag van individuele stemmen naar collectieve beslissingen. Zo helpt sociaal werk de museumpraktijk om inclusiever, representatiever en maatschappelijk relevant te zijn.

Gemeenschapsvorming en dialoog als sociaal werkpraktijken

Gemeenschapsvorming en dialoog zijn kerninstrumenten van sociaal werk om participatie betekenisvol en inclusief te maken (Putnam, 2000; Freire, 1970). Deze instrumenten helpen perspectieven te verkennen, conflicten bespreekbaar te maken en machtsstructuren kritisch te bevragen.

In musea kunnen sociaal werkers een brugfunctie vervullen: ze zorgen dat diverse stemmen gehoord worden en vertalen individuele ervaringen naar collectieve beslissingen (Miller & Bell, 2012). Bij het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina dragen focusgroepen en stuurgroepen bij aan de interpretatie en toekomst van de Congo-collectie. Zo wordt participatie geen symbolisch doel, maar een praktijk van co-creatie en gedeeld eigenaarschap.

De verbinding tussen sociaal werk en culturele/museale contexten

Culturele en museale instellingen worden steeds vaker beschouwd als maatschappelijke ruimtes waarin thema's als diversiteit, inclusie en sociale rechtvaardigheid centraal staan. De doelstellingen van musea vertonen in deze context duidelijke overlappings met die van sociaal werk, waarbij participatie en co-creatie een verbindende rol vervullen

(Sandell, 2007). Beide streven naar het versterken van participatie, het zichtbaar maken van gemarginaliseerde stemmen en het bevorderen van maatschappelijke dialoog.

Sociaal werk kan binnen museale contexten een verbindende rol opnemen tussen instellingen en diverse gemeenschappen. Door participatieve methodieken, dialoog en gemeenschapsgericht werken ondersteunen sociaal werkers musea bij het betrekken van publiek op een inclusieve en kritische manier. Hierdoor verschuift het museum van een louter kennisoverdragende instelling naar een plek van ontmoeting, co-creatie en gedeelde betekenisgeving (Sandell, 2007).

In het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina wordt deze verbinding concreet zichtbaar. Het museum werkt samen met sociaal werkers en diverse actoren om de Congo-collectie niet enkel te tonen, maar ook samen te herdenken. Zo wordt de museale praktijk versterkt door sociaal werkprincipes, en ontstaat een aanpak waarin cultuur bijdraagt aan maatschappelijke betrokkenheid en inclusie.

2. CASUS: HET PARTICIPATIEF WAARDERINGSTRAJECT IN DE WERELD VAN KINA

Korte situering van het project en de collectie

De Wereld van Kina bewaart een etnografische collectie van 1.399 objecten, waarvan het merendeel een koloniale oorsprong heeft in Congo. Deze objecten maken deel uit van een historische verzameling, maar hun betekenis en plaats binnen een hedendaags kindermuseum zijn niet vanzelfsprekend.

Om zorgvuldig met deze collectie om te gaan, startte het museum een participatief waarderingstraject, gecoördineerd door praktijkwerker 1 (schuilnaam), medewerkster van De Wereld van Kina. Het traject loopt van september 2025 tot september 2026 en heeft als doel om samen met diverse betrokkenen

te onderzoeken hoe de Congocollectie vandaag geïnterpreteerd en gepresenteerd kan worden.

Dit traject wordt gebruikt als casus voor deze bachelorproef, aangezien het een concreet voorbeeld biedt van hoe participatie vorm krijgt binnen museale praktijken en hoe machtsverhoudingen, inclusie en representatie in de omgang met etnografische collecties kunnen worden geanalyseerd (Simon, 2010; Putnam, 2000).

Doelstellingen van het participatief waarderingstraject

Het 'participatief waarderingstraject' onderzoekt samen met burgers, verenigingen en partners de betekenis van de collectie in de hedendaagse context. Hierbij staat niet alleen de inhoud van de collectie centraal, maar ook de vraag voor wie en met wie deze collectie wordt gepresenteerd.

Een belangrijke doelstelling is het bevorderen van gedeeld eigenaarschap. Door verschillende stemmen te betrekken, streeft het museum naar een meervoudige interpretatie van de collectie. Het traject faciliteert reflectie, dialoog en toekomstgerichte voorstellen, zodat participatie wordt ingebed als een structureel onderdeel van de museumpraktijk (Arnstein, 1969; Simon, 2010).

Werkwijze: fasering en participatieve methodieken

Het traject verloopt in verschillende fasen. In de eerste verkennende fase voert praktijkwerker 1 netwerkgesprekken met sleutelpersonen, verenigingen en experts. Tegelijkertijd worden betrokkenen en thema's in kaart gebracht en wordt een methodiek voor stuurgroepen en focusgroepen opgesteld, evenals een communicatieplan. Praktijkwerkers 2 en 3, met ervaring in bronnenonderzoek en objectherkomst, analyseren daarnaast de collectie en onderzoeken de oorsprong en betekenis van de objecten. Deze aanpak sluit aan bij participatieve methodieken zoals beschreven door Freire

(1970) en Putnam (2000), waarbij actieve betrokkenheid, gemeenschapsvorming en dialoog centraal staan.

Rol van diverse actoren

In fase twee van het waarderingstraject rond de Congocollectie werk het museum met een stuurgroep en focusgroepen om participatie te structureren. De stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van lokale erfgoedinstellingen, academici, en leden van de Afrikaanse gemeenschap in Gent, begeleidde het proces en borgde de kwaliteit en maatschappelijke relevantie. De focusgroepen, samengesteld uit burgers met diverse achtergronden, leden van de Congolese gemeenschap, verenigingen en bredere publieksgroepen, verdiepten inhoudelijke thema's, deelden ervaringen en leverden input voor beleidsvoorstellen. Samen vormden deze actoren een complementair systeem: de stuurgroep leverde richting en expertise, terwijl de focusgroepen diversiteit en leefwereldperspectieven inbrachten. De input werd verzameld, gesynthetiseerd en omgezet in aanbevelingen die het museum concreet kon toepassen in toekomstige beslissingen.

Binnen dit proces werd diversiteit expliciet aan de basis gelegd van participatie. Door zowel academische expertise, lokale kennis en ervaringsdeskundigheid te combineren, ontstond een context waarin verschillende stemmen gehoord werden en machtsverhoudingen zichtbaar en bespreekbaar werden.

Rol van communicatie, taal en zichtbaarheid

Een belangrijk onderdeel van het traject is zichtbaarheid en participatie van diverse gemeenschappen. Hiervoor wordt een socialmediaplan uitgewerkt, gericht op de Congolese gemeenschap, de bredere diaspora en het algemene publiek. Sociale mediakanalen zoals Instagram, TikTok, LinkedIn en Facebook worden gebruikt om updates over bijeenkomsten en methodieken te delen ('*behind the scenes*'), interviews en korte video's met deelnemers te publiceren en

verhalen over de collectie en de betekenis ervan zichtbaar te maken. Taal en klemtoon hierin zijn essentieel. De taal zal eenvoudig en toegankelijk zijn, met ruimte voor meertaligheid waar relevant. De klemtoon ligt op samenwerking, transparantie en het tonen van gezichten en stemmen uit de betrokken groepen. De reacties worden op twee manieren gemodereerd; praktijkwerker 1 zelf en het communicatieteam van Kina.

Verwachte resultaten

De verwachte resultaten zullen hopelijk zowel op kleiner als op groter niveau zichtbaar zijn. Uiteraard hoopt praktijkwerker 1 een brede maatschappelijke dialoog open te trekken over de collectie en haar betekenis. Daarbij hopen we op een verankering van het traject in de werking van het museum en in de Gentse erfgoedsector. Het doel is in dit traject ook om een concreet adviesrapport met aanbevelingen te maken, om te gebruiken in de toekomst van de collectie. Praktijkwerker 1 tracht ook te zorgen voor versterkte relaties tussen het museum en diverse gemeenschappen in Gent en daarbuiten. In fase drie zal er ook een *kick-off-event* plaatsvinden op 22 januari 2026, waarbij dit alles naar voren wordt gebracht. Aan dit event zal ikzelf ook deelnemen. Hierover schrijf ik verder in hoofdstuk 3 "Wie zit er aan tafel?".

Lessons learned: het Afrikamuseum

"Het Africamuseum profileert zich als een forum voor studie, dialoog en participatie met betrekking tot samenlevingen en de natuurlijke omgeving in Afrika ten zuiden van de Sahara"

(Strategie, Ethiek en Organisatie, z.d.).

Het museum combineert geschiedschrijving over het koloniale verleden met een blik op hedendaags en toekomstig Afrika en streeft naar maatschappelijke betrokkenheid via

tentoonstellingen, onderzoek, educatie en evenementen. In de relaties met het publiek, en met Afrikaanse diaspora 's in het bijzonder, hanteert het museum een participatieve aanpak, gericht op co-creatie en samenwerking met diverse partnerschappen in België, Europa en Afrika.

Vanuit dit perspectief kan het participatief waarderingstraject in De Wereld van Kina worden geplaatst. Kina bouwt reeds aan participatie die macht doorbreekt, waarbij elementen als dialoog, dekolonisering en samenwerking aanwezig zijn. Daarmee vertoont het traject parallellen met het participatieve engagement van het AfricaMuseum, hoewel de context en schaal verschillen.

Hoewel het Afrikamuseum participatie, dialoog en dekolonisering expliciet naar voren schuift als kernwaarden, blijkt uit de praktijk dat deze ambities niet altijd vanzelfsprekend worden waargemaakt. Verschillende stemmen uit de Afro-Belgische gemeenschap en voormalige medewerkers hebben kritiek geuit op de manier waarop participatie vorm krijgt binnen het museum. Zo wordt gesteld dat inspraak vaak beperkt blijft tot consultatie, terwijl beslissingsmacht grotendeels bij de instelling zelf blijft (Nsayi, 2025).

Daarnaast tonen protestacties en maatschappelijke debatten rond restitutie en representatie aan dat niet alle betrokken gemeenschappen zich gehoord of vertegenwoordigd voelen binnen het participatieve discours van het museum. Dit wijst op een spanningsveld tussen intentie en uitvoering: participatie wordt wel benoemd als doel, maar leidt niet automatisch tot gedeelde macht of gelijkwaardige samenwerking. Het Afrikamuseum vormt zo een belangrijke waarschuwing dat participatie ook kan vastlopen in institutionele grenzen, symbolische betrokkenheid of ongelijke machtsverhoudingen.

Hoe kan participatie fout gaan?

Participatie theoretisch: Arnstein en Simon

Participatie kan zowel theoretisch als praktisch worden geanalyseerd via de machtslens van Arnstein (1969) en het museologisch kader van Simon (2010). Arnstein richt zich op de politieke dimensie, terwijl Simon praktische richtlijnen biedt voor toepassing in musea. Arnstein (1969) definieert participatie als een herverdeling van macht, waarbij groepen die traditioneel zijn uitgesloten van politieke en economische processen bewust worden betrokken:

“Citizen participation is a categorical term for citizen power. It is the redistribution of power that enables the have-not citizens, presently excluded from the political and economic processes, to be deliberately included in the future.”

(Arnstein, 1969, p. 216)

FIGUUR VERWIJDERD WEGENS AUTEURSRECHTEN

(Arnstein, 1969)

In zijn model onderscheidt Arnstein acht niveaus van participatie (zie bovenstaande afbeelding), die variëren van manipulatie en therapie (lage mate van invloed) tot echte machtsdeling en burgercontrole (hoge mate van invloed). Essentieel hierbij is dat participatie niet automatisch democratisch of gelijkwaardig is; veel participatie is in feite schijnparticipatie, waarbij betrokkenen formeel inspraak hebben maar feitelijk weinig zeggenschap over de uitkomst (Arnstein, 1969).

Simon (2010) voegt hier een museologisch perspectief aan toe. Hij definieert een participatief museum als een ruimte waarin

bezoekers actief kunnen bijdragen, delen en verbinden met elkaar en met de inhoud:

“A participatory museum is a place where visitors can create, share, and connect with each other around content. Participatory practice means inviting the public to actively contribute to the institution and to each other.”

(Simon, 2010, p. iii)

Volgens Simon gaat participatie verder dan passieve consumptie: het vraagt actieve betrokkenheid en het delen van controle door de organisatie. Verschillende gradaties van participatie zijn mogelijk, maar echte participatie betekent dat musea verantwoordelijkheid en invloed delen met hun bezoekers (Simon, 2010).

Participatie kritisch: Cooke&Kothari

Cooke en Kothari (2001) stellen dat participatie vaak wordt gepresenteerd als inherent democratisch, emanciperend en inclusief. Tegelijkertijd kan participatie echter ook functioneren als een instrument van macht. Zij laten zien dat participatieve processen ongelijkheden niet per se verminderen, maar soms juist legitimeren en reproduceren. Volgens hen kan participatie leiden tot depolitisering, uitsluiting en instrumentalisering van betrokken groepen, terwijl de verantwoordelijkheid voor structurele problemen bij de deelnemers zelf wordt gelegd. Daarom beschrijven zij participatie als een mogelijke ‘nieuwe tirannie’: een discours dat belooft te empoweren, maar tegelijkertijd bestaande machtsverhoudingen ongemoeid laat.

Reflectie: hoe Kina probeert deze valkuilen te vermijden

Het participatief waarderingstraject van de Wereld van Kina kan gelezen worden als een poging om de belangrijkste valkuilen van participatie, zoals benoemd door Arnstein (1969), Simon (2010) en Cooke en Kothari

(2001), bewust te vermijden. Waar Arnstein waarschuwt voor tokenistische vormen van participatie zonder werkelijke machtsdeling, wordt binnen dit traject gekozen voor structurele betrokkenheid via stuurgroep en focusgroepen met duidelijke en complementaire rollen, waardoor deelnemers niet enkel worden geconsulteerd, maar beogen invloed uit te oefenen op proces en uitkomst.

In lijn met Simons visie op het participatief museum wordt participatie hier opgevat als een vorm van gedeeld auteurschap en betekenisgeving, waarbij deelnemers niet louter input leveren maar mee vormgeven aan de interpretatie en toekomst van de collectie.

Tegelijk wordt vermeden dat participatie instrumenteel of legitimerend wordt ingezet, zoals bekritiseerd door Cooke en Kothari, doordat het traject niet vertrekt vanuit vooraf vastgelegde beleidsbeslissingen maar expliciet ruimte laat voor twijfel, conflict en heronderhandeling.

Door bovendien de koloniale herkomst en machtsgeschiedenis van de objecten expliciet te thematiseren, wordt vermeden dat participatie depolitiserend werkt of structurele ongelijkheden neutraliseert. Op die manier functioneert participatie bij Kina niet als symbolisch inclusiemechanisme, maar als een proces van daadwerkelijke machtsdeling, co-creatie en kritische reflectie.

3. “WIE ZIT ER AAN TAFEL?” – PARTICIPATIE, MACHT EN REPRESENTATIE

Dit hoofdstuk is gebaseerd op kwalitatieve data verzameld tijdens het kick-off event van het participatief waarderingstraject op 22 januari 2026. De analyse steunt op participerende observaties tijdens het publieke event, aangevuld met informele gesprekken met aanwezige deelnemers en sprekers, evenals veldnotities gemaakt tijdens en onmiddellijk na het event.

Op 22 januari 2026 vond het kick-off event plaats van het participatief waarderingstraject rond de Congocollectie van De Wereld van Kina, in de Sint-Pietersabdij. Dit publieke event fungeerde als een publieke start van het traject en had als doel de visie, werkwijze en betrokken actoren toe te lichten, evenals ruimte te creëren voor dialoog en kritische reflectie. Dit hoofdstuk analyseert dit kick-off event als empirisch onderzoeksgegeven. De analyse focust op de vragen wie betrokken wordt, wie spreekt, wie vertegenwoordigd wordt en hoe macht en representatie vorm krijgen binnen dit participatief proces.

Analyse van wie betrokken wordt en wie (nog) niet

FIGUUR VERWIJDERD WEGENS AUTEURSRECHTEN

(Arnstein, 1969)

Het kick-off event bracht een diverse groep actoren samen. Aanwezig waren museumprofessionals, academici gespecialiseerd in koloniale geschiedenis en erfgoedonderzoek, enkele stemmen uit de Congolese diaspora, kunstenaars, onderzoekers en geïnteresseerde burgers. De samenstelling van het panel en het publiek weerspiegelde expliciet de ambitie van het traject om meerstemmigheid en transparantie centraal te stellen.

Tegelijk werd tijdens het event duidelijk dat ‘de Congolese gemeenschap’ geen homogene groep is. Verschillende sprekers benadrukten dat de Congolese diaspora bestaat uit uiteenlopende gemeenschappen, generaties en posities, met elk hun eigen relatie tot de objecten en het koloniale verleden. De vraag “wie zit er aan tafel?” kreeg hierdoor een gelaagde betekenis: niet alleen de aanwezigheid van Congolese stemmen is relevant, maar ook de diversiteit binnen die stemmen en de mate waarin specifieke gemeenschappen daadwerkelijk vertegenwoordigd zijn.

Met opmerkingen [GV1]: Om dit stukje te kunnen voeden zou je nog even goed moeten aangeven wat jouw “onderzoeksgegevens zijn”: gesprekken? Focusgroepen? Eigen stage-ervaringen?

Je kan dan de indeling van deze paragraaf behouden, en rapporteren welke jouw bevinden zijn doorheen het traject

Daarnaast werd expliciet benoemd dat Congo zelf grotendeels afwezig blijft binnen het traject. Hoewel de collectie haar oorsprong kent in Congo, verloopt het waarderingstraject hoofdzakelijk vanuit België. Deze vaststelling roept kritische vragen op over geografische en structurele uitsluiting: participatie blijft in belangrijke mate beperkt tot actoren die toegang hebben tot het Belgische museale en academische veld. Vanuit Arnsteins (1969) participatieladder kan dit gelezen worden als een vorm van gedeeltelijke participatie, waarbij bepaalde groepen wel betrokken worden, maar anderen structureel buiten beeld blijven.

Macht en positie in participatieprocessen

Tijdens het kick-off event werd herhaaldelijk gerefereerd aan de historische machtsverhoudingen die aan de basis liggen van de Congocollectie. De collectie ontstond binnen een koloniale context waarin objecten werden verzameld door militairen, missionarissen en onderzoekers, vaak in naam van 'de wetenschap'. Deze kennisproductie gebeurde grotendeels zonder betrokkenheid van de gemeenschappen van herkomst, wat resulteerde in een westers en reducerend narratief over Afrikaanse samenlevingen.

Hoewel het huidige waarderingstraject expliciet inzet op participatie, werd tijdens het event duidelijk dat machtsverhoudingen niet automatisch verdwijnen door het uitnodigen van diverse stemmen. Musea en universiteiten blijven beschikken over institutionele macht: zij bepalen het kader, de middelen en de uiteindelijke beslissingen. Verschillende sprekers wezen erop dat Congolese onderzoekers en gemeenschappen vaak afhankelijk blijven van de goodwill van Europese instellingen om toegang te krijgen tot hun eigen erfgoed en geschiedenis. Deze afhankelijkheid creëert een vicieuze cirkel waarin participatie mogelijk is, maar zelden leidt tot volledige machtsdeling.

Deze observaties sluiten aan bij de kritische inzichten van Cooke en Kothari (2001), die stellen dat participatie bestaande machtsstructuren kan legitimeren wanneer de onderliggende ongelijkheden niet expliciet worden aangepakt. Het kick-off event maakte deze spanning zichtbaar: participatie wordt nagestreefd, maar blijft ingebed in institutionele en politieke grenzen.

De betekenis van luisteren: hoe worden stemmen gehoord en vertaald in beslissingen?

Een centrale thematiek tijdens het kick-off event was het belang van luisteren. Verschillende sprekers benadrukten dat herkomstonderzoek en waardering niet louter een technische of academische oefening zijn, maar ook een emotioneel en relationeel proces. Hoewel het traject inzet op dialoog en betekenisgeving, werd door deelnemers ook kritisch bevraagd of herkomstonderzoek zonder concrete beslissingen rond restitutie het risico inhoudt bestaande machtsverhoudingen te reproduceren in plaats van te doorbreken. Objecten dragen voor veel deelnemers een persoonlijke en symbolische betekenis, die kan bijdragen aan gevoelens van herkenning, verbondenheid of pijn.

Tegelijk werd duidelijk dat luisteren alleen niet volstaat. De cruciale vraag is hoe deze stemmen worden vertaald naar concrete beslissingen binnen het museum. Het traject formuleert expliciet niet de ambitie om definitieve antwoorden te geven op vragen rond restitutie of reparatie, maar wil vooral ruimte creëren voor dialoog en betekenisgeving. Dit open karakter biedt kansen voor meervoudigheid, maar roept ook onzekerheid op over de mate waarin deelnemers daadwerkelijk invloed uitoefenen op het eindresultaat.

Volgens Simon (2010) vraagt echte participatie dat instellingen bereid zijn controle te delen en verantwoordelijkheid op te nemen voor de inbreng van deelnemers. Het kick-off event toont aan dat De Wereld van Kina deze bereidheid uitspreekt, maar dat

de vertaling van luisteren naar structurele beslissingsmacht nog een aandachtspunt blijft binnen het verdere traject.

Inclusie, uitsluiting en de uitdagingen van representatie

Het kick-off event maakte zichtbaar dat inclusie geen vanzelfsprekend gegeven is, maar een voortdurend spanningsveld. Enerzijds werd bewust ingezet op het betrekken van diverse stemmen en het erkennen van historische uitsluiting. Anderzijds kwamen ook nieuwe vormen van uitsluiting aan het licht, zoals de beperkte betrokkenheid van actoren uit Congo zelf en de emotionele belasting die participatie met zich meebrengt voor leden van de diaspora.

Daarnaast werd gewezen op het risico van representatie: wie spreekt namens wie? Het reduceren van Congolese stemmen tot één perspectief werd expliciet bekritiseerd. Participatie vraagt hier om een fijngevoelige benadering, waarin niet alleen aanwezigheid telt, maar ook aandacht is voor interne diversiteit, machtsverschillen en kwetsbaarheid.

Het kick-off event functioneert als een spiegel voor het participatief waarderingstraject: het toont zowel de ambitie als de complexiteit van participatie in een dekoloniale context. De vraag “wie zit er aan tafel?” blijft open en dwingt het traject tot voortdurende reflectie en bijsturing.

4. LEREN VAN PARTICIPATIE: SOCIAAL WERKERS IN CULTUUR ALS BRUG

Hoe kan sociaal werk participatie versterken in erfgoedprojecten?

Sociaal werkers kunnen een cruciale rol spelen in het versterken van participatie binnen erfgoed- en museumprojecten, vooral in contexten die gekenmerkt worden door superdiversiteit en een beladen koloniale geschiedenis. Vanuit hun beroepsethiek vertrekken sociaal werkers niet enkel vanuit het individu, maar ook vanuit structurele

ongelijkheid, machtsverhoudingen en sociale rechtvaardigheid (IFSW, 2014).

In participatieve erfgoedprojecten betekent dit dat sociaal werkers niet alleen faciliteren, maar ook kritisch bewaken wie inspraak krijgt, op welke manier en met welk effect. Zij kunnen drempels verlagen door in te zetten op vertrouwensopbouw, relationeel werken en het vertalen van institutionele processen naar leefwerelden van deelnemers.

In het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina wordt deze brugfunctie zichtbaar in de manier waarop verschillende stemmen (diaspora, burgers en professionals) met elkaar in dialoog worden gebracht. Sociaal werkers kunnen hier optreden als bemiddelaars tussen het museum als instituut en gemeenschappen die historisch weinig toegang hadden tot erfgoedbeslissingen. Zo draagt sociaal werk bij aan participatie die verder gaat dan louter consultatie en inzet op gedeelde betekenisgeving en machtsdeling.

Tussen individu en gemeenschap: sociaal werk als verbindende praktijk

Sociaal werkers werken op de brug individuele ervaringen – collectieve processen. In een erfgoedproject betekent dit dat ze zowel oog hebben voor persoonlijke verhalen en perspectieven als voor bredere gemeenschapsinteresses. Door deze dubbele focus kunnen sociaal werkers verschillende stemmen samenbrengen en ervoor zorgen dat individuele bijdragen kennis krijgen binnen collectieve besluitvorming (Miller&Bell, 2012).

In het participatief waarderingstraject van Kina komt deze brugfunctie tot uiting in focus- en stuurgroep. Een coördinator begeleidt de discussies, zorgt ervoor dat ieder perspectief gehoord wordt en vertaalt inzichten naar concrete aanbevelingen voor het museum. Zo wordt participatie niet enkel een optelsom van individuele stemmen, maar een proces van gedeelde betekenisgeving, waarin de gemeenschap actief meebeslist over de toekomst van de collectie. Tijdens het kick-off event werd deze positie van coördinator

ingevuld door meerdere personen, waaronder ook mensen met een maatschappelijke achtergrond.

Lessen rond dialoog, gedeeld eigenaarschap en collectieve betekenisgeving

Het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina laat zien hoe belangrijk dialoog is, maar ook hoe kwetsbaar dit proces kan zijn. Dialoog betekent hier niet alleen luisteren om daarna zelf te beslissen, maar bereid zijn om bestaande ideeën over de collectie kritisch in vraag te stellen. Dit vraagt tijd en kan ongemakkelijk zijn, zeker wanneer verschillende perspectieven of gevoeligheden samenkomen.

Participatie wordt pas betekenisvol wanneer deelnemers voelen dat hun inbreng er echt toe doet. Stuurgroepen en focusgroepen geven verschillende stemmen de kans om niet alleen hun mening te delen, maar ook mee te denken over de toekomst van de collectie. Zo ontstaat gedeeld eigenaarschap: de collectie is niet langer alleen van het museum, maar ook van de betrokken gemeenschappen. Betekenisgeving is geen individueel proces; de waarde en interpretatie van erfgoed ontstaan in gesprek met anderen en vanuit diverse ervaringen. Sociaal werkers hebben hierbij een belangrijke rol: zij waken over gelijkwaardigheid, laten ruimte voor verschil en zorgen dat participatie niet beperkt blijft tot symbolische inspraak. Vertrouwen, openheid en bereidheid tot macht delen zijn cruciaal voor succesvolle participatie.

Participatie als dekoloniale praktijk: wat vraagt dit van sociaal werkers?

Het participatief waarderingstraject laat zien dat participatie in een dekoloniale context nooit neutraal is. Het gaat niet alleen om inspraak, maar ook om het erkennen van historische uitsluiting en ongelijk verdeelde macht. Participatie kan zo bestaande verhoudingen ter discussie stellen.

Dekolonisering is geen rechtlijnig proces; het vraagt tijd, ruimte voor onzekerheid en het

durven benoemen van pijnlijke geschiedenissen. Sociaal werkers hebben hierbij een cruciale taak: zij waken over echte betrokkenheid en zorgen dat stemmen uit de diaspora niet alleen symbolisch aanwezig zijn.

Dit vraagt van sociaal werkers een kritische blik op hun eigen positie binnen museale structuren. Participatie als dekoloniale praktijk betekent vertragen, machtsvragen bespreekbaar maken en het instituut uitdagen om controle te delen. Sociaal werkers spelen zo een sleutelrol in het bevorderen van inclusie en rechtvaardigheid binnen culturele contexten.

5. BESLUIT

Deze bachelorproef onderzocht hoe participatie vorm krijgt binnen het participatief waarderingstraject rond de Congocollectie van De Wereld van Kina en wat dit proces leert over inclusie, macht en representatie in sociaal werkpraktijken.

Het onderzoek toont dat participatie meer is dan het betrekken van deelnemers; het gaat om bewuste keuzes over wie inspraak krijgt, hoe beslissingen worden genomen en in welke mate macht daadwerkelijk wordt gedeeld.

Het traject maakt duidelijk dat participatie pas betekenisvol is wanneer deze structureel wordt ingebed en verschillende stemmen niet alleen gehoord, maar ook effectief meegenomen worden in het proces. Tegelijk laat de casus zien dat participatie geen eindpunt kent; het is een continu proces dat vraagt om reflectie, bijsturing en kritisch denken.

Participatie binnen sociaal werk blijkt nauw verbonden met relationeel werken, vertrouwen en dialoog. Sociaal werkers vervullen een brugfunctie tussen het museum als instituut en gemeenschappen die historisch weinig inspraak hadden. Hun rol helpt om drempels te verlagen, machtsdynamieken bespreekbaar te maken en participatie te verdiepen.

Het kick-off event van het traject illustreerde deze inzichten concreet. Het evenement liet zien hoe het streven naar meerstemmige participatie in de praktijk vorm krijgt, maar ook welke spanningen rond macht, representatie en inclusie blijven bestaan, zoals de afwezigheid van bepaalde stemmen.

Participatie in een dekoloniale context vraagt bovendien een kritische houding van sociaal werkers ten opzichte van hun eigen positie en de structuren waarin zij opereren. Het proces krijgt daardoor een ethische dimensie, waarbij rechtvaardigheid, inclusie en gedeeld eigenaarschap centraal staan.

Tot slot bevestigt deze bachelorproef dat sociaal werk in culturele en museale contexten een belangrijke maatschappelijke rol kan spelen. In een superdiverse samenleving, waarin koloniale geschiedenissen nog doorwerken, kan participatie een krachtig instrument zijn om dialoog te stimuleren en nieuwe vormen van samenwerking te realiseren. Tegelijk vereist dit voorzichtigheid: participatie biedt geen garantie op gelijkwaardigheid en moet voortdurend kritisch worden geëvalueerd.

De casus van De Wereld van Kina laat zien dat sociaal werkers niet alleen uitvoerders zijn van participatieve processen, maar ook bewakers van inclusie, machtsdeling en maatschappelijke rechtvaardigheid. Het traject vormt geen afgerond verhaal, maar een leerproces dat zich in de toekomst verder zal ontwikkelen.

6. SJABLOON AI

Tijdens de voorbereiding van dit werk heb ik ChatGPT (OpenAI, 2026) gebruikt voor een spellings- en grammaticacontrole. Hierbij heb ik achteraf ook advies gevraagd over mijn bewoording (= kom ik tot de essentie? Is dit duidelijk? Snap je wat ik bedoel als je nog geen voorgaande kennis zou hebben over dit onderwerp?) Na het gebruik van deze tool/service heb ik de inhoud grondig en kritisch bekeken en waar nodig bewerkt, waarbij ik de volledige verantwoordelijkheid opneem voor het resultaat. Hieronder vind je een beschrijving (aangevuld met schermafbeeldingen) van de gebruikte prompts/vraagstellingen die ik daartoe heb geformuleerd. Wat in het grijs staat, is telkens wat ik heb ingegeven als prompt in ChatGPT. Wat daarna in het wit staat, is het antwoord dat ik kreeg:

[1.]

Is deze referentie correct (wat tussen aanhalingstekens staat, staat cursief in mijn tekst), met andere woorden, is dit GEEN plagiaat? Kijk daarbij ook na in de bron die tussen haakjes staat of dit om een letterlijk citaat gaat of om parafrasering vanuit de bron: Vertaling door Aurélie Maes naar Nederlands:

"Sociaal werk is een praktijkgericht beroep en academische discipline die zich richt op het bevorderen van sociale verandering, cohesie en empowerment van mensen. Centraal staan principes als sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, collectieve verantwoordelijkheid en respect voor diversiteit" (IFSW & IASSW, 2014).

Kort antwoord: ja, dit is géén plagiaat, mits je het correct blijft presenteren als een (bijna) letterlijk citaat in eigen vertaling en de bron volledig vermeldt. Hieronder de nuance.

Is dit een letterlijk citaat of parafrasering?

De oorspronkelijke Engelse definitie (IFSW & IASSW, 2014) luidt:

"Social work is a practice-based profession and an academic discipline that promotes social change and development, social cohesion, and the empowerment and liberation of people. Principles of social justice, human rights, collective responsibility and respect for diversities are central to social work."

Jouw Nederlandse tekst:

"Sociaal werk is een praktijkgericht beroep en academische discipline die zich richt op het bevorderen van sociale verandering, cohesie en empowerment van mensen. Centraal staan principes als sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, collectieve verantwoordelijkheid en respect voor diversiteit"

[2.]

Is mijn referentie hier correct? Met andere woorden, is dit geen plagiaat? Kijk daarbij ook na in de bronnen die tussen haakjes staan of dit om een letterlijk citaat gaat of een parafrasering. : Gemeenschapsvorming en dialoog zijn kerninstrumenten van sociaal werk om participatie betekenisvol en inclusief te maken (Putnam, 2000; Freire, 1970). Ze helpen verschillende perspectieven te verkennen, conflicten bespreekbaar te maken en machtsstructuren kritisch te bevragen.

In musea kunnen sociaal werkers een brugfunctie vervullen: ze zorgen dat diverse stemmen gehoord worden en vertalen individuele ervaringen naar collectieve beslissingen (Miller & Bell, 2012). Bij het participatief waarderingstraject van De Wereld van Kina dragen focusgroepen en stuurgroepen bij aan de interpretatie en toekomst van de Congocollectie. Zo wordt participatie geen symbolisch doel, maar een praktijk van co-creatie en gedeeld eigenaarschap.

Goede vraag — dit is precies het juiste moment om dit te checken.

Kort antwoord: ja, dit is geen plagiaat. Alles wat je hier doet, valt onder correcte parafrasering met bronvermelding. Hieronder leg ik dat stap voor stap uit, per bron.

[3.]

Dit volgende stuk is een uitwerking van een tussentitel in mijn bachelorproef met als onderzoeksvraag: "Hoe krijgt participatie vorm binnen het waarderingstraject rond de Congocollectie van De Wereld van Kina. Wat leert dit proces ons over inclusie, macht en representatie in sociaal werkpraktijken?". Dit moet de vorm aannemen van een wetenschappelijk artikel. In dit hoofdstuk tracht ik uit te leggen welke actoren er spelen en wat hun rollen zijn. Concreet wil ik van jou vragen om dit na te lezen en te kijken of dit duidelijk genoteerd is. Is deze manier van schrijven correct, of tracht ik het hier beter in een doorlopende tekst te zetten voor de duidelijkheid van de lezer te garanderen? Geef advies. Dit is het tekstfragment waarover ik het heb: In fase twee wordt er gewerkt met een stuurgroep en een focusgroep. De stuurgroep denkt mee over het proces en de aanpak. Op deze manier borgt hij kwaliteit en maatschappelijke relevantie. De focusgroepen denken mee over de inhoud en de betekenis. Ze verzamelen stemmen uit meerdere lagen van

betekenis. Ze verzamelen stemmen uit meerdere lagen van de samenleving. De twee groepen vullen elkaar aan: de stuurgroep biedt richting en begeleiding, de focusgroepen brengen diversiteit en leefwereld binnen.

Diversiteit ligt hier aan de basis van participatie, vandaar dat beide groepen uit volgende voorlopige samenstelling bestaan.

Stuurgroep

- Erfgoedcel Gent: Brengt expertise vanuit het lokale erfgoedbeleid en ondersteunt bij verankering.
- Nozizwe Dube: Doctorandus en activistische stem binnen de Afro-Belgische gemeenschap. Belangrijk als niet-Congolese Afrikaanse stem.
- Pauline Malenga Mwanga: Congolese erfgoedprofessional, tot eind september verbonden aan het Afrikamuseum, met expertise rond Afrikaanse culturele objecten.
- Els De Palmaenaer: Lokale partner met kennis en netwerk binnen de Gentse context.
- Prof. Dr. Hugo DeBlock: Professor Afrikaanse geschiedenis aan UGent en curator (o.a. betrokken bij 100x Congo). Brengt academische expertise en internationale context.

geschiedenis aan UGent en curator (o.a. betrokken bij 100x Congo). Brengt academische expertise en internationale context.

- Student uit Umoja (Afrikaanse studentenvereniging Gent): Vertegenwoordigt de stem van jonge Afrikaanse studenten in Gent.

Focusgroepen

- Samenstelling: gemengde groepen met verschillende categorieën deelnemers (burgers met diverse achtergronden, Congolese gemeenschap, verenigingen en bredere publieksgroepen zoals 'witte' burgers).
- Rol: inhoudelijke thema's en vragen uit de stuurgroep verdiepen, ervaringen en perspectieven delen.
- Werkwijze: drie à vier sessies, begeleid met participatieve methodieken.
- Synthese en aanbevelingen
 - o Verzamelen van de input uit de focusgroepen.
 - o Samen met de stuurgroep omzetten in aanbevelingen.
 - o Oplevering van een verslag met concrete voorstellen waarmee het museum verder aan de slag kan.

4. Concreet advies

1. Verwerk opsommingen in doorlopende tekst of tabellen.
2. Integreer rol van de actor met achtergrond in één analytische zin.
3. Sluit af met een synthese die de link legt naar onderzoeksvraag (inclusie, macht, representatie).
4. Vermijd losse korte zinnen zonder verbinding; verbind acties, rol en impact.
5. Gebruik academische formuleringen in plaats van losse notities ("Belangrijk als...")

[4.]

In volgende tussentitel, maak ik een vergelijking tussen het participatief waarderingstraject in Kina en het Afrikamuseum. Dit is de tekst die ik nu in mijn bachelorproef heb staan. Deze bevat enorm veel letterlijk citaat, zoals tussen haakjes staat en met een correcte verwijzing naar de bron. Is dit te veel citaat? En hoe zou ik dit beter verwoorden, maar wel telkens met een correcte referentie naar de bron zodat ik niet plagieer. Dit is het tekstfragment dat ik voorlopig in mijn bachelorproef heb staan: Bij uitbreiding

Lessons learned: het Afrikamuseum

Ik begin mijn vergelijking graag met de officiële missie en visie van het Afrikamuseum.

"Visie van het AfricaMuseum

Als museum en onderzoekscentrum is het AfricaMuseum een forum voor studie en dialoog over samenlevingen en de natuurlijke omgeving in Afrika ten zuiden van de Sahara.

Het AfricaMuseum is een plaats van herinnering en geschiedschrijving over het koloniale verleden maar kijkt eveneens naar het Afrika van vandaag en morgen.

Het AfricaMuseum is geëngageerd, wil interesse wekken en maatschappelijke betrokkenheid bevorderen bij de uitdagingen van vandaag en morgen.

Dat pad bewandelt het AfricaMuseum niet alleen, maar met duurzame partnerschappen, België, in Europa en vooral in Afrika.

Missie van het AfricaMuseum

Missie van het AfricaMuseum

De visie van het AfricaMuseum wordt werkelijkheid door zorgzaam beheer van de collecties onder zijn hoede. Zowel door onderzoek, samenwerking en partnerschappen, als met tentoonstellingen, evenementen en educatie deelt het AfricaMuseum breed deze collecties, evenals de kennis en waarden die ermee gepaard gaan. In zijn relaties met het publiek, en met de Afrikaanse diaspora's in het bijzonder, wil het AfricaMuseum toegankelijk en inclusief zijn. Als forum voor studie, educatie en dialoog hanteert het AfricaMuseum een participatieve aanpak, daarbij strevend naar co-creatie." (Strategie, Ethiek en Organisatie, z.d.). Het museum stelt zichzelf voor als een museum met participatie als DOEL via hulpmiddelen als dialoog, dekolonisering en samenwerking. Als ik de vergelijking tussen Kina en het Afrikamuseum wil maken, veronderstel ik dat Kina al aardig op weg is naar participatie die macht doorbreekt. De elementen dialoog, dekolonisering en samenwerking komen aan bod in het participatief waarderingstraject dat gaande is in Kina.

Wat ik zie in je fragment:

- Je hebt een lang letterlijk citaat van de visie en missie van het Afrikamuseum (meer dan 10 zinnen) en plaatst dit tussen aanhalingstekens, met bronvermelding → geen plagiaat, correct gebruik van citaat.
- Daarna komt je eigen analyse / interpretatie:
 - "Het museum stelt zichzelf voor als een museum met participatie als DOEL via hulpmiddelen als dialoog, dekolonisering en samenwerking."
- En tenslotte een vergelijking met Kina.

Probleem

- Het lange citaat maakt de tekst zwaar leesbaar en "overgenomen", waardoor het meer lijkt op een copy-paste dan op een wetenschappelijk argument.
- In academische teksten wordt meestal geadviseerd om citaatkortingen te maken en de rest te parafaseren.
- Te veel letterlijk citaat kan ook de indruk wekken dat je eigen analyse te weinig is.

1. Gebruik letterlijk citaat alleen voor kernformuleringen die exact nodig zijn (bijvoorbeeld een definitie of unieke zinswending).
2. Parafraseer lange beschrijvingen → korter, analytischer, vloeiender.
3. Analyse en vergelijking moet altijd jouw stem zijn, ondersteund door bronnen.
4. Overweeg vetgedrukte of cursieve termen voor concepten zoals participatie, dekolonisering, co-creatie, zodat de lezer de focus ziet.

Kort samengevat:

- Ja, het huidige fragment bevat te veel letterlijk citaat → niet plagiaat, maar minder academisch stijlvol.
- Beter: **parafraseer**, hou bronvermelding, gebruik letterlijk citaat alleen voor kernpunten.
- Voeg **jouw analytische vergelijking met Kina** toe als doorlopende tekst, zodat het wetenschappelijk artikelgevoel versterkt wordt.

Ik heb je bachelorproef zorgvuldig doorgenomen en de spelling, grammatica en wetenschappelijke stijl geëvalueerd. Hieronder geef ik een overzicht van de verbeteringen, onderverdeeld in categorieën, samen met concrete suggesties. Ik heb geprobeerd de wetenschappelijke toon te behouden en de leesbaarheid te optimaliseren.

Algemene opmerkingen

1. De tekst is over het algemeen zeer goed geschreven en consistent qua stijl en terminologie.
2. Er zijn een paar kleine grammaticale fouten, interpunctiefouten en inconsistenties in hoofdlettergebruik.
3. Sommige lange zinnen kunnen beter opgesplitst worden om de leesbaarheid en logica te versterken.
4. Er is inconsistent gebruik van puntjes aan het einde van kopjes of zinnen in opsommingen.

[7.]

Dit is een hoofdstuk uit mijn bachelorproef:

bijsturing. Ik heb dit doorgestuurd naar mijn prof en kreeg deze feedback: Dag Aurélie

Ik ging nog even door hoofdstuk 3 en door het besluit.

Heel goed gedaan, Aurélie.
Ik heb eigenlijk nog één kleine opmerking: je analyseert het kick – off moment, maar het is niet duidelijk welke data je daarbij gebruikt. Vermoedelijk zullen dat observaties en gesprekken zijn, ed? Ik zou daar kort nog iets over zeggen. Het kan zijn dat dit al in het begin van het artikel staat, dat heb ik niet meer herlezen, en dan mag je deze opmerking negeren.

Succes met het indienen!

Griet Kan jij mij helpen?

Wat bedoelt je prof precies?

Ze mist een **expliciete vermelding van je data** bij de analyse van het kick-off event. Als lezer weet je nu *wat* je analyseert, maar niet helemaal op basis waarvan:

- observaties?
- informele gesprekken?
- notities?
- programmaboelje / publieksinterventies?

Zelfs als dit al elders in je thesis staat, is het academisch heel oké (en zelfs netjes) om hier **kort te herhalen** welke data je gebruikt voor dit hoofdstuk.

het oke van deze dan in het begin van hoofdstuk 3 te zetten? dan kom ik uit op dit: Dit hoofdstuk is gebaseerd

[5.]

Bij deze tussentitel heb ik momenteel deze tekst. Ik voel dat er iets niet juist zit in mijn manier van schrijven hier, maar ik kan er de vinger niet op leggen. Kan jij mij tips geven over wat er hier beter kan? Hoe kan participatie fout gaan?

Participatie theoretisch: Arnstein en Simon

Ah, ik begrijp wat je voelt: er zit inhoudelijk heel veel goeds in je tekst, maar hij leest nu wat losjes, springerig en een beetje "opsommend". Je benoemt verschillende auteurs, maar het verband tussen hen en jouw analyse is nog niet helemaal vloeiend. Ook gebruik je soms korte losse zinnen ("Korte samenvatting van de essentie") die de tekst breken en informeel maken. Dat doet afbreuk aan de academische toon.

Hier zijn concrete tips om dit te verbeteren:

1 Maak de structuur logischer

Je hebt nu vier elementen:

1. Arnstein
2. Simon
3. Cooke & Kothari
4. Jouw analyse van hoe participatie fout kan gaan

Probleem: het springt van theorie → samenvatting → andere theorie → samenvatting → kritische literatuur, zonder dat het een **rode draad** heeft.

Tip: volg deze logica:

1. Theoretisch kader participatie (Arnstein + Simon)
2. Kritische kant van participatie (Cooke & Kothari)
3. Praktische implicatie voor jouw casus / musea

Samengevat

Wat er misgaat in je huidige tekst:

1. Te veel losse, korte opsommingen ("korte samenvatting...") → breekt academische toon
2. Overgangen tussen auteurs zijn abrupt → leest springerig
3. Kritische literatuur staat los → mist koppeling met je casus
4. Je schrijft in delen alsof het notities zijn → minder vloeiend

Wat beter kan:

- Integreer van samenvattingen in lopende tekst
- Vloeiende overgangen tussen theorieën
- Kritische literatuur koppelen aan de praktijk / speurtocht
- Slotparagraaf die jouw analyse van participatie samenbrengt

[6.]

Dit is mijn bachelorproef. Ik wil dat jij deze naleest op spelling en grammatica, om te kijken of hier fouten instaan. Het gaat hier om een wetenschappelijk artikel, dus hou dat in het achterhoofd bij het nalezen. Alles staat in relatie tot mijn onderzoeksvraag. Mijn bachelorproef:

Ja — dit is helemaal oké 🍌

Sterker nog: dit is precies wat je prof bedoelde.

Plaatsing

De plek die je gekozen hebt (helemaal aan het begin van hoofdstuk 3) is methodologisch correct en academisch netjes. Je maakt nu meteen duidelijk:

- wat je analyseert (het kick-off event)
- op basis van welke data (observaties, gesprekken, notities)

Dat voorkomt verwarring bij de lezer en haalt de opmerking van je prof volledig weg.

Inhoudelijk: kleine, vrijblijvende verfijning

Je tekst is inhoudelijk sterk. Er is alleen een mini-stijlkwestie (geen must, maar het leest net iets strakker):

1. Je gebruikt nu twee keer "publek(e) event" vlak na elkaar
2. "persoonlijke notities" kan eventueel iets neutraler klinken als "veldnotities" (klassieker academisch woord)

7. BIBLIOGRAFIE & BIJLAGEN

AfricaMuseum. (2024). *Strategie van het AfricaMuseum 2024-2029* (Strategiedocument).

Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.

<https://www.africamuseum.be/sites/default/files/media/about-us/mission-organisation/doc/Strategie%20AfricaMuseum-NL.pdf>

AfricaMuseum. (z.d.-a). *Strategie, ethiek en organisatie*.

https://www.africamuseum.be/nl/about_us/mission_organisation

AfricaMuseum. (z.d.-b). *Scientist in residence*.

https://www.africamuseum.be/nl/get_involved/scientist-in-residence

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216–224.

https://www.historyofsocialwork.org/1969_ENG_Ladderofparticipation/1969.%20Arnstein.%20ladder%20of%20participation.%20original%20text%20OCR%20C.pdf

Arnstein, S. R. (1969b). *A ladder of citizen participation* [Originele tekst].

https://www.historyofsocialwork.org/1969_ENG_Ladderofparticipation/1969.%20Arnstein.%20ladder%20of%20participation.%20original%20text%20OCR%20C.pdf

Artificial Hells. (z.d.). *Participational art and the politics of spectatorship*. V–A–C. <https://v-a-c.org/en/publishing/artificial-hells>

Bruyneel, L., Geloën, L., Degryse, M., De Vlam, T., Overstraete, C., Van Daele, A., Vuye, C., Willaert, S., & Verjans, C. (2022). *Bachelorproef musea & participatie*. Arteveldehogeschool Gent.

https://ahscdn.be/sites/default/files/2023-10/Resultaat%20bachelorproject%20%27musea%20en%20participatie%27_compressed.pdf?token=1733909562

Claeys, W. (2024). *Museumbeleidsplan Kina 2024-2028 – jaarverslag 2024*. De Wereld van Kina. https://kina.stad.gent/sites/default/files/media_cta/Kina_Jaarverslag%202024.pdf

De Morgen. (2020, 9 januari). *Tentoonstelling in AfricaMuseum gaat al na enkele dagen dicht: 'Dit is niet iets dat je ongefilterd kunt tonen'*.

<https://www.demorgen.be>

De Rycke, C. (2023). *Afrikaanse roofkunst en het vraagstuk van de restitutie* [Bachelorproef, Arteveldehogeschool Gent]. UGent Libstore.

https://eu-st01.ext.exlibrisgroup.com/32RUG_INST/storage/ama/C7/C4/BD/21/2B/F9/85/26/E5/F8/C6/53/EB/66/A8/1A/RUG01-003116364_2023_0001_AC.pdf

Google Books. (z.d.). *The participatory museum*.

https://www.google.be/books/edition/The_Participatory_Museum/qun060HUcOcC?hl=nl&gbpv=1&dq=inauthor:%22Nina+Simon%22&printsec=frontcover

IFSW & IASSW. (2014). *Global definition of social work*. International Federation of Social Workers.

<https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>

Miller, S., & Bell, L. (2012). Participatory practice in museums: Social work perspectives. *Journal of Museum Education*, 37(1), 23–34.

Museumparticipatie: Hoe kan een museum zich duurzaam verbinden met de samenleving? (2020, 9 januari). Arteveldehogeschool Gent.

<https://www.arteveldehogeschool.be/nl/onderzoek/projecten/museumparticipatie-hoe-kan-een-museum-zich-duurzaam-verbinden-met-de>

Nsayi, N. (2025). Geen plaats voor Afrikaanse experten? *BRUZZ*.

<https://www.bruzz.be/actua/samenleving/nadia-nsayi-scherp-voor-het-afrikamuseum-geen-plaats-voor-afrikaanse-experten>

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.

https://en.wikipedia.org/wiki/Bowling_Alone?utm_source=chatgpt.com

Sandell, R. (2007). *Museums, prejudice and the reframing of difference*. Routledge.

<https://www.routledge.com/Museums-Prejudice-and-the-Reframing-of-Difference/Sandell/p/book/9780415407093>

STRATEGIE VAN HET AFRICAMUSEUM. (2024). *Strategisch plan* [PDF].

<https://www.africamuseum.be/sites/default/files/media/about-us/mission-organisation/doc/Strategie%20AfricaMuseum-NL.pdf>

Taylor & Francis Group. (z.d.). *On being included: Racism and diversity in institutional life*.

<https://www.taylorfrancis.com/reader/read-online/5edcb595-f2c7-4227-8512-dbbe37b5d7fa/book/epub?context=ubx>

De Wereld van Kina. (z.d.). *Museum voor kind en natuur*. <https://kina.stad.gent/>

Wikipedia contributors. (2025, 15 september). *Bowling alone*. Wikipedia.

https://en.wikipedia.org/wiki/Bowling_Alone?utm_source=chatgpt.com

Wikipedia contributors. (2025a, 24 augustus).

Pedagogy of the oppressed. Wikipedia.
https://en.wikipedia.org/wiki/Pedagogy_of_the_Oppressed?utm_source=chatgpt.com

8. LIJST MET AFBEELDINGEN

[Americans demand racial equality on a civil rights demonstration. Nieuwsfoto's - Getty Images](#)

Sutori. (z.d.). Sutori.

<https://www.sutori.com/en/story/the-civil-rights-movement--RDpT5MexWZsKhxqvAh3ZVri4>

The Civil Rights Movement Bundle 2/2 | Teaching Resources. (z.d.). <https://www.tes.com/teaching-resource/the-civil-rights-movement-2-2-12571565>

Wikipedia-bijdragers. (z.d.). *Portaal: Zuid-Afrika/Artikel van de maand/11 - Wikipedia*.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Portaal:Zuid-Afrika/Artikel_van_de_maand/11